

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 18. november 2019
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Cecilie Birch
Sagsnr.: 2019-0035-0113
Dok.: 1269311

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål I fra Folketingets Retsudvalg den 19. november 2019

Samrådsspørgsmål I:

*”Vil ministeren redegøre for situationen i København og omegn med bom-
besprængninger, bilafbrændinger, skyderier, håndgranater etc., herunder
oplyse hvad der gøres for at stoppe krigen, og hvor mange af de involve-
rede, der er ikke-danske statsborgere?”*

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Svar:

[Indledning]

1. Tak for spørgsmålet.

Jeg vil gerne starte med at gøre en ting klart: Som samfund skal vi ikke acceptere, at der er kriminelle grupper, der placerer bomber i det offentlige rum eller skyder løs på offentlige gader. Det samme gælder de bilafbrændinger, som vi har været vidne til. Det skaber utryghed.

Det må ikke blive hverdag i Danmark.

Derfor har regeringen for nylig præsenteret en meget ambitiøs trygheds- og sikkerhedspakke med rigtig mange gode initiativer, som politiet har efterspurgt.

Men lad mig starte med at give et oprids af den situation, som vi står i.

[Situationen i hovedstadsområdet]

2. Der har siden februar i år været en række eksplosioner med anvendelse af dynamit og håndgranater i hovedstadsområdet.

Sprængningerne har bragt helt almindelige danskeres liv i fare. Det er selvfølgelig noget, som regeringen og myndighederne tager særdeles alvorligt.

Rigspolitiet har oplyst, at det er politiets vurdering, at der er en kobling mellem *nogle* af sprængningerne og bandemiljøet. Sprængningerne kan være tiltænkt som afpresning, hævnaktioner eller markeringer i forbindelse med indbyrdes opgør, som man også har set det i Sverige.

Det er desværre en ny tendens, som vi har set i de kriminelle miljøer.

Der pågår en massiv efterforskningsindsats hos politiet for at opklare sprængningerne. Aktuelt er to svenske statsborgere fængslede i sagen om sprængningen ved Skattestyrelsen.

3. I forhold til bandesituationen vil jeg fremhæve, at der ifølge Rigspolitiet aktuelt verserer to konflikter. En konflikt i Odense mellem Bøgetorvsgruppen og Korsløkkegruppen og en konflikt i Storkøbenhavn mellem Brothas og NNV-gruppen.

Bandemiljøet er gennem de senere år blevet mere og mere råt. Det er et miljø, som er fuldstændig hensynsløst, og bandemedlemmerne skaber med deres kriminelle adfærd utryghed for helt almindelige danskere.

Samtidig er miljøet ifølge Rigspolitiet meget dynamisk og komplekst. Det er præget af en høj konflikt- og voldsparathed over for konkurrerende bande grupperinger og andre persongrupper. Og det er præget af hyppigt skiftende alliancer – både på tværs af grupperinger og internt i grupperinger.

Der er desuden en stor gennemstrømning af medlemmer, og nye grupperinger opstår og opløses inden for kort tid.

Når det sker, flytter de personlige modsætningsforhold ofte med. Og der er konstante magtkampe om dominans og markedsandele – særligt i forhold til lokale narkotikamarkeder.

Det betyder, at bandesituationen er ustabil, og det kommer bl.a. til udtryk ved konflikter og voldelige sammenstød mellem konkurrerende grupperinger.

Derfor har politiet stor fokus på banderne, og politiet følger hele tiden udviklingen på bandeområdet tæt.

4. Der er også blevet spurgt til, hvilket statsborgerskab de personer, som er involveret i konflikten i Storkøbenhavn, har.

Jeg håber på udvalgets forståelse for, at jeg ikke giver et detaljeret svar her, da der jo i vidt omfang er tale om vareserende efterforskninger.

Men jeg kan dog oplyse, at Rigspolitiet i banderegistret pr. 11. november 2019 har registreret 1.142 personer. 997 af disse har dansk statsborgerskab, mens 145 har udenlandsk statsborgerskab.

[Regeringens indsats]

5. Som nævnt er det her en situation, som regeringen tager særdeles alvorligt. Danskernes tryghed er en kerneprioritet for regeringen.

Jeg ved, at det samme gælder et bredt flertal i Folketinget. Sammen har vi også allerede taget en lang række initiativer. Det gælder ikke mindst Bandepakke III, der har givet politiet effektive redskaber til at sætte banderne under maksimalt pres og holde dem væk fra gaden med meget lange fængselsstraffe.

Det kommer bl.a. til udtryk ved, at ca. en tredjedel [376] af de registrerede i banderegistret var fængslede pr. 4. november 2019.

6. Men det er ikke tilstrækkeligt. Derfor har regeringen taget en række yderligere initiativer.

Som nævnt lancerede jeg i oktober trygheds- og sikkerhedspakken. Udspillet indeholder 16 målrettede initiativer.

Vi har været i tæt dialog med politiet og anklagemyndigheden om initiativerne. Det har været vigtig for mig at lytte til politiets vurdering af, hvad der er brug for, og hvad der kan gøre en reel forskel.

Initiativerne falder i tre dele.

For det første kan vi se, at der er et behov for at give politiet bedre mulighed for hurtigt at identificere og lokalisere potentielle gerningsmænd.

Hvis der sker en hændelse, er tv-overvågning et afgørende redskab for politiet, som kan hjælpe med hurtigt at finde frem til gerningsmanden – og mulige vidner, som kan være afgørende for efterforskningen og strafforfølgningen.

For det andet kan vi se, at der er et behov for generelt at styrke politiets mulighed for at forebygge og opklare kriminalitet.

De kriminelle finder hele tiden nye veje og kommunikerer på nye måder. Teknologien har givet nye muligheder. Der skal politiets efterforskningsredskaber kunne følge med.

For det tredje er der konkret behov for at forstærke indsatsen mod eksplosivstoffer.

Regeringen mener, at sprængninger rettet mod offentlige bygninger og institutioner skal betragtes som angreb på staten.

7. I forbindelse med sprængningen ved Skattestyrelsen er det politiets vurdering, at de formodede gerningsmænd rejste over grænsen fra Sverige til Danmark.

Og i slutningen af juni i år var vi vidne til, at svenske bandemedlemmer skød og dræbte to svenskere fra en rivaliserende bande på åben gade i Herlev.

Vi kan også se, at der har været en foruroligende udvikling i Sverige de senere år. Her har man oplevet et stort antal sprængninger og anden grov kriminalitet, som kan knyttes til organiserede kriminelle.

Den udvikling må ikke sprede sig til Danmark. Derfor har regeringen besluttet at styrke beskyttelsen af grænsen mod Sverige.

Det gør vi ved at etablere et nyt center i politiet for politisamarbejde og kriminalitetsbekæmpelse i Øresundsregionen.

Centret skal være et samlende og koordinerende omdrejningspunkt for indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet i regionen. Og centret skal sikre et tæt samarbejde med svensk politi.

Og jeg er i den forbindelse glad for, at netop det styrkede samarbejde mellem dansk og svensk politi er noget, som vi allerede er blevet enige med den svenske regering om, skal prioriteres.

Derudover har regeringen indført midlertidig grænsekontrol mod Sverige og styrket politiindsatsen i grænseområderne.

På den måde sikrer vi en samlet indsats til en styrket beskyttelse af grænsen, hvor kontroldelen går hånd i hånd med et styrket samarbejde med Sverige og en styrket politiindsats i øvrigt.

8. Et andet område, som regeringen har meget fokus på, er vanvidskørsel. Høj fart og hensynsløs kørsel skaber ikke alene utryghed, men er forbundet med stor fare og koster i værste fald menneskeliv.

Politiet har særligt efterlyst effektive værktøjer i tilfælde, hvor personer med tilknytning til bandemiljøet kører vanvidskørsel i leasede eller lånte luksusbiler. Når føreren ikke selv ejer bilen, er politiet i vidt omfang magtesløse, fordi politiet ikke kan tage bilen.

Vi er ved at se på, hvordan vi får løst problemet. Jeg forventer inden jul at præsentere en række initiativer, der blandt andet skal give politiet de rette værktøjer til at bekæmpe vanvidskørsel.

[Afslutning]

9. Lad mig afslutningsvis være helt tydelig omkring, at jeg er meget lydhør, hvis politiet henad vejen skulle finde ud af, at de mange iværksatte tiltag ikke får os helt i mål.

Min dør er altid åben, når det kommer til bekæmpelse af organiseret og utryghedsskabende kriminalitet.

Tak for ordet.